

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

תצא

(חלק יט שיחה ד)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש לבריאה

שנת הקהל

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת כי תצא, ה"ט אלול, ה'תשפ"ג (א)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2023

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

תצא ז

חיובה איין מאָל, אָדער איין מאָל אַ יאָר, וכיו"ב – י"ל, אַז אויך זיי האַלטן⁸ אַז ווען מען איז מזכיר מעשה עמלק בכל יום⁹ איז מען מקיים בכל פעם¹⁰ אַ מצוה מן התורה¹¹].

וכו' בטל עשה זה. ובמנ"ח שם, ומדברי הרהמ"ח נראה דדי בפ"א כל ימיו. ולדעת כמה ראשונים יש חיוב קריאת פ' זכור מן התורה פ"א בשנה ראה תוס' ורשב"א ברכות יג, א. רא"ש ברכות פ"ז סי' כ (תה"ד סי' קח). תוס' מגילה יז, ב. ובכ"מ. – וראה סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 341 הערה 3.

8) ולא מפשינן מחלוקת (ראה שד"ח כללים מע' המ"ם כלל טז. שם כללי הפוסקים סט"ז אות נב. וראה בהנסמן ביד מלאכי כללי שני התלמודים סי' יוד (לענין מחלוקת בבלי וירושלמי). דרכי שלום (נדפס בשד"ח כרך יוד בסופו) כללי השי"ס אות ל' סי' רנז).

9) בשל"ה (חלק תושב"ב סוף פרשתנו): ומצוה גדולה היא לומר פרשה זו בכל יום לקיים מצות זכור (וכן נסדר בסדור אדה"ז). ובמ"א אור"ח סי' ס' סק"ב: איתא בכוננות ובכתבים והזכירות הללו הם מ"ע לכן כשיאמר וכו' לשמך הגדול (יזכור) מעשה עמלק. ובשו"ע אדה"ז שם ס"ד: זכירת כו' ומעשה עמלק כו' הן מ"ע של תורה. . . וטוב לזכרן אצל ק"ש.

10) ולכאורה כן הוא בכל פעם, אפילו כמה פעמים ביום אחד, ובל' הרמב"ם – תמיד. ולהעיר דמצינו בזה ג' אופנים: א) אכילת מצה בליל א' דפסח. ב) לולב – ד(רק) אנשי ירושלים לולבם בידם כו' (אין) ד, מצוה היא" (סוכה מא, ב ובפרש"י שם וברמב"ם הל' תפלה פ"ה ה"ה). ג) סיפור ביצי"מ – דבליל א' דפסח כל המרבה ה"ז משובח (ודוחה ת"ת) (הגש"פ) ואכ"מ. וראה הגהות בפי' הרד"ל לפדר"א פמ"ד סק"ה.

11) או י"ל: שע"י קיום מצות זכור פ"א בשנה (וכיו"ב) הרי"ז כעין פעולה נמשכת – שהרי זכרון זה פועל שאינו שוכח מעשה עמלק (וראה בהמובא בשו"ת תורת חסד סל"ז ס"ג בשיעור שכחה). ולהעיר מהחיוב דת"ת דזה שאינו יכול לקיים מצות והגית בו יומם ולילה כפשוטו, מקיימו ע"י פ"א שחרית ופ"א ערבית (ראה מנחות צט, ב. הלכות ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ד).

א. בסיום הסדרה אויף די פסוקים, זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. . לא תשכח, זאָגן רז"ל² אַז זכור איז, "בפה" און לא תשכח איז, "בלב".

עד"ז שטייט אין תו"כ³ באַ, זכור את יום השבת לקדשו! – יכול בלבך כשהוא אומר שמור הרי שמירת לב אמורה הא מה אני מקיים זכור שתהי' שונה בפיך".

דעם צוגלייכען זכירת שבת און זכירת מעשה עמלק געפינט מען אויך בנוגע דעם זמן הזכירה:

ביי זכירת עמלק זאָגט דער רמב"ם⁴: מ"ע לזכור תמיד מעשי הרעים ואריבתו כדי לעורר איבתו שנאמר זכור את אשר עשה לך עמלק. (און ער איז דערנאָך מוסיף: "מפי השמועה למדו זכור בפה לא תשכח בלב") – אַז, "זכור את אשר עשה לך עמלק" איז אַ שטענדיקע מצוה⁶.

[און אַפילו לויט די דיעות וואָס האַלטן⁷, אַז מצות זכירת עמלק איז

1) יז, יט.

2) ספרי עה"פ. מגילה יח, א. תו"כ ר"פ בחוקותי.

3) שם.

4) יתרו כ, ח.

5) הלכות מלכים פ"ה ה"ה. וראה לשונו בספר המצות מ"ע קפט.

6) ובמנין המצות בתחילת ספר היד (מ"ע קפט) "זכור מה שעשה לנו עמלק תדיר" שנאמר זכור כו"ו ובס' התרדים מ"ע התלויות בפה פ"ד סכ"א כ' בדעת הרמב"ם והסמ"ג שיש מצוה בכ"י לזכור מה שעשה לנו עמלק.

7) ראה רמב"ן כאן. ובהניוך (מצות תרג): ודי לנו בזה לזכור הענין פ"א בשנה או בשתי שנים או שלש כו' ועובר ע"ז ולא זכר וקרא בפיו מעולם

* בכמה כת"י: תמיד.

זיין¹⁶, וואָרום אדרבא מען געפינט שבת, וואָס עיקר ענינו איז „זכור את יום השבת לקדשו“ – ביום השבת¹², זאָגט אָבער דער רמב"ן¹³, „ע"ד הפשט“, אַז דער פסוק „זכור את יום השבת לקדשו – היא מצוה שנזכור תמיד בכל יום את השבת“.

ב. ע"פ הנ"ל קען מען לכאורה מוסיף ביאור זיין אין דעם תנחומא¹⁴ אויף דעם פסוק זכור את אשר עשה לך עמלק: „כאן כתיב זכור ובשבת כתיב זכור שניהם שוין (בתמי) אמר שלמה כו“;

[די זכירה בפה איז דאָך פשוט, אַז דאָס דאָרף ניט זיין בכל רגע ביום; און אויך די זכירה בלב, אפילו אויב מ'וועט אָננעמען אַז דאָס דאָרף זיין תמיד בלבו – איז עס אויך ניט קיין שטערונג צו אַ צווייטער זכירה תמידית בלבו – והראי': עס זיינען דאָ זעקס מצות²⁰ וועלכע דער חנוך²¹ זאָגט אַז „חיובן תמיד לא יפסק מעל האדם אפילו רגע בכל ימיו“²².

אויך וואָס ער זאָגט אין פרדר"א¹⁵, אַז בשעת משה רבינו האָט געזאָגט: „זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים אמרו לו ישראל משה רבינו כתוב אחד אומר זכור את אשר עשה לך עמלק וכתוב אחד אומר זכור את יום השבת לקדשו האיך יתקיימו שניהם זה זכור וזה זכור“ –

ג. אויך דאָרף מען פאַרשטיין וואָס דער פרדר"א זאָגט אינעם ענטפער פון

וואָרום סיי זכירת שבת און סיי זכירת עמלק איז: א) די זכירה בפה (נוסף אויף דער זכירה בלב), ב) די זכירה תמיד, שניהם שוין – און דעריבער פרעגט מען: „האיך יתקיימו שניהם“, וויבאַלד אַז (לדיעה זו) זיינען זיי ביידע מצות תמידיות.

16) נוסף ע"ז – שאז אינו מובן התירוץ שבפדר"א שם. וראה לקמן בפנים.
17) ראה שו"ת שאג"א סי' יג שקו"ט אם זכירה זו צ"ל בפה (וראה שם בסוף הסי').
18) להעיר מהשייכות דעמלק וזכירת יצ"מ: דרמ"צ צה, ב ואילך. ובכ"מ. ולהעיר דזכירה זו בליל טו בניסן הושווה לזכור את יוה"ש לקדשו (רמב"ם הל' חומ"צ פ"ז ה"א ובסהמ"צ שלו מ"ע קנז). וראה פסחים קיז, ב. שמו"ר פיי"ט, ז. הרמב"ם והמכילתא דרשב"י (להרב כשר) ע' סא"סב. וש"נ.
לקו"ש חכ"א ע' 68 ואילך.
19) וראה רמב"ן בהשלמות לסהמ"צ מ"ע ז. מ"א וש"ע אדה"ז שם.
20) להאמין בשם, שלא להאמין לזולתו, ליחדו, לאהבה אותו, ליראה אותו, שלא לתור אחר מחשבת הלב וראיית העינים.
21) באגרת המחבר בריש ספר החינוך (בסופו).
22) ברד"ל לפדר"א שם מפרש כוונת הפדר"א (כבתנחומא כאן), שר"ל שלא ה"י כדאי לעשות לו זכרון לעולם, אבל מפשטות הלשון בפדר"א „האיך יתקיימו שניהם זה זכור וזה זכור“, משמע (דלא רק שאינו כדאי אלא) שאי אפשר.

וואָרום סיי זכירת שבת און סיי זכירת עמלק איז: א) די זכירה בפה (נוסף אויף דער זכירה בלב), ב) די זכירה תמיד, שניהם שוין – און דעריבער פרעגט מען: „האיך יתקיימו שניהם“, וויבאַלד אַז (לדיעה זו) זיינען זיי ביידע מצות תמידיות.

אָבער באמת קען מען אַזוי ניט מפרש

12) ראה רמב"ם הלכות שבת פכ"ט ה"א. ספר המצות מ"ע קנה.
13) בפ"י עה"ת יתרו שם. ובפרש"י „תנו לב לזכור תמיד כו“ ובפרש"י עה"פ (בא יג, ג) „זכור את היום הזה – למד שמזכירין יצ"מ בכל יום“. וראה מפרשי רש"י שם ובפ' יתרו, שהוא לפי שנאמר הלשון „זכור“ בל' מקור. ובספורנו יתרו שם: ה"י תמיד זכור את יום השבת. בימי המעשה כמו זכור את אשר עשה לך עמלק. וראה אוה"ת פ' זכור ע' אתשצו.
14) פרשתנו ז.
15) פמ"ד. וראה הרד"ל שם.

מצות וואָס ענינם איז זכרון – וואָס אפילו ווען דער זכרון דאַרף זיין בדבור, איז אָבער תוכנו ותכליתו מחשבה וכוחות האדם; אמיתית הזכרון איז ניט דער דערמאָנען בפה (ובמחשבה – עוברת) דעם ענין הנזכר, נאָר אַז דאָס זאָל עס „דערנעמען“, זיין גאַנצן מהות, ער לעבט איבער דעם ענין וואָס ער איז זוכר²⁴. וכמובן אויך פון לשון הרמב"ם בנוגע זכירת עמלק²⁵ אַז דאָס דאַרף בריינגען דערצו אַז „נעורר הנפשות במאמרים להלחם בו“.

און דעריבער שטלעט זיך די שאלה: ווי קען זיין אַ זכרון (מצב והתעוררות הנפשות) צוזאַמען פון אַזעלכע צוויי ענינים הפכיים, ווי שבת און עמלק? בשלמא ביי די זעקס דערמאָנטע מצות אמונת ה' אהבתו ויראתו כו' איז ביי זיי שייך אַ זכרון תמידי וואָס איז זיי כולל צוזאַמען, וויבאַלד זיי זיינען אַלע פון איין סוג ותוכן (התקשרות צום אוי-בערשטן דורך אמונה, אהבה ויראה²⁶ וכו'); משא"כ שבת און עמלק זיינען דאָך בתוכנם גאָר ווייט איינער פון צווייטן, ביז – הפכים מן הקצה אל הקצה:

דער תוכן פון זכרון יום השבת איז אַז דורך דעם „נזכור מעשה בראשית בכל עת ונודה בכל עת שיש לעולם בורא“²⁷, און ווי דער חנוך²⁸ זאָגט: „נקבע בלבבנו אמונת חידוש העולם כי ששת ימים עשה ה' כו“.

24) וכאותו שנתעלה בזכרו איך שהלך למלך (לקו"ד ח"א קסד, א ואילך). וראה דרמ"צ מצות זכירת מעשה עמלק בסופו (צח, ב ואילך). אוה"ת שם ע' א'תשצו ואילך.
25) סהמ"צ מ"ע קפט.

26) להעיר מספרי (ואתחנן ו, ה) שאין לך אהבה במקום יראה כו' אלא כמדת הקב"ה בלבד.
27) רמב"ן יתרו שם.

28) מצוה לא.

משה רבינו: „א"ל משה לא דומה כוס של קונדיטון לכוס של חומץ זה כוס וזה כוס, זכור לשמור ולקדש את יום השבת שנאמר זכור את יום השבת לקדשו וזה זכור לעונש“ –

א) ווי אַזוי ווערט אָט די שאלה – ווי קענען זיין ביידע זכירות צוזאַמען – פאַרענטפערט מיט'ן תירוץ פון משה רבינו?

ב) אין וואָס באַשטייט דער דמיון צו כוס של קונדיטון ושל חומץ.

ג) וואָס איז דער דיוק „זה כוס וזה כוס“.

ד) וואָס איז ער דאָ מחדש, אַז שבת איז „זכור לשמור ולקדש כו' וזה זכור לעונש“ – עס איז דאָך מפורש אין די ציוויים מלכתחילה אַז דער תכלית פון זכירת עמלק איז בהיפך פון „זכור את יום השבת“.

ד. דער ביאור בזה:

אין מצות בכלל זיינען דאָ דריי סוגים: מצות שבמעשה, מצות שבדבור, און מצות שבמחשבה. און די שלימות אין קיום המצות איז, אַז אויך מצות שבמעשה זאָלן זיין מיט כוונת ומחשבת האדם; און לאידך: אויך מצות שבדבור ובמחשבה זאָלן פועל זיין אויף דעם מענטשן ביז אין מעשה בפועל²³,

וע"ד אמונה שבלב – וואָס דאַרף פועל זיין קיום כל המצות, וכמחז"ל²³ בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחי'.

צווישן אָט די מצות (שבדבור ובמחשבה) גופא זיינען אויסגעטיילט די

23) להעיר מלקו"ת ר"פ פנחס. וראה ספר הגלגולים פ"ד.

23*) מכות כד, א.

און דאָס האָבן אידן געטענה'ט: „האיך יתקיימו שניהם זה זכור וזה זכירה אמיתית, איז ווי קען זי באַשטיין פון צוויי נושאים הפכים, דעם זכרון פון יום השבת וואָס דאָרף דורכנעמען דעם גאַנצן מהות פון אַ אידן מיט'ן הרגש אַז דער אויבערשטער איז אַ בעה"ב פון דער גאַנצער וועלט, און ביחד עם זה זאָל ער געדיינקען באמתית אַז ס'איז דאָ אַ מציאות עמלק, וואָס איז מורד אין דער שליטה פון דעם אויבערשטן אויף וועלט.³¹

ה. אויף דעם האָט משה רבינו געענט- פערט: „לא דומה כוס של קונדיטון לכוס של חומץ זה כוס וזה כוס זכור לשמור ולקדש. . וזה זכור לעונש“.

והביאור: אין חומץ³² געפינט מען צוויי ענינים הפכיים: דאָס איז אַ זאָך וואָס איז ניט ראוי לשת'י; ולאידך, זאָגן חז"ל³³ אַז חומץ איז משיב את הנפש. נאָכמער: מ'געפינט בכמה מקומות³⁴ אַז חומץ ווערט אָנגענומען ניט ווי אַ מציאות בפני עצמה, נאָר ווי אַ זאָך וואָס קומט פון יין.

אין פנימיות הענינים מיינט עס: אויך עמלק (חומץ) האָט אַ שרש בקדושה, ד.ה. דאָס גופא, אַז עס זאָל קענען זיין אַ מציאות פון „מכוין למרוד בו“, בעת אין דער אמת'ן איז „אין עוד מלבדו“, איז

ד.ה. דער זכרון פון יום השבת באַ- שטייט אין דעם וואָס מען געדיינקט שטענדיק אַז דער אויבערשטער האָט באַשאַפן די וועלט און ער איז מחדש בכ"י תמיד מעשה בראשית, ובמילא איז מובן אַז אין דעם זכרון וועט דערהערט און דערפילט ווי דער אויבערשטער איז דער שליט און בעה"ב אויף וועלט און אויף אַלץ וואָס אין וועלט.

עמלק, וואָס זיין ענין איז דאָך, בל' הידוע²⁹, „יודע את רבונו ומתכוין למרוד בו“; ד.ה. ניט בויו וואָס ער ווייס וועגן דער מציאות פון אלקות, נאָר נאָכמער, ער ווייס אַז דער אויבערשטער איז רבונו, אַ בעה"ב אויף עם, אויף דער וועלט און פונדעסטוועגן איז ער „מכוין למרוד בו“; זיין גאַנצע כוונה און פעולה איז צו מורד זיין אין אלקות, צו שולל זיין די שליטה פון אויבערשטן.

ובמילא בשעת עס דאָרף ביי אידן זיין די זכירה פון עמלק, הגם אַז דער מכוון אין דעם איז צו שולל זיין דעם ענין פון עמלק – און ווי דאָס איז כפשוטו, אַז דער תכלית פון „זכור את אשר עשה“ איז: „תמחה את זכר עמלק“³⁰ – אָבער עס מוז זיך הערן אין זכרון אַז ע"פ תורה איז דאָ אַ מציאות פון אַ מרידה בה' (וואָס דאָס מאַכט אויף די מציאות פון מצות „תמחה“), איז עס אַ זכרון הפכי פון זכרון דשבת.

31 וראה לקו"ש ח"ד ע' 86 ואילך ביאור התמי איך אפשר למחות זכרון של עמלק בשעה שנצטווינו זכור את אשר עשה לך עמלק.

32 להעיר מדיני ברכת חומץ – או"ח סר"ב ור"ד. ובברה"נ פ"ז ס"ב וד'.

33 יומא פא, ב. וראה ברכות ה, ב.

34 כדמוכח גם מברכת חומץ „מפני שנשתנה לקילקול“ (שו"ע אדה"ז או"ח סי' רד סי"ב. ברה"נ שם ס"ב). וראה דמאי פ"א מ"א (רע"ב שם). פסחים מב, ב.

29 תו"כ בחוקותי כו, יד (הובא בפרש"י שם). רש"י נח י ט. לך יג, יג. – בהנ"ל לא נאמר זה על עמלק, אבל בכ"מ בדא"ח מבואר זה על עמלק. ובדרמ"צ (יג, ב. צה, א) ארז"ל עליו יודע כו. ועד"ז בד"ה זכור תרס"ה רפ"ג.

30 ראה חינוך כאן (מצוה תרג) בהטעם דנשים פטרות מזכרון עמלק. וראה לשון הרמב"ם בסהמ"צ (מ"ע קפט). וראה ביאור הר"פ לרס"ג (מ"ע נט) לדעת הבה"ג וסיעתו דהזכירה הוא חלק ממצות מחי'.

ולקדש את יום השבת" – דער „זכור“ גופא טוט אויף די קדושה, דער גילוי פון אחדות ה'; אָבער דער גילוי אלקות דורך זכירת עמלק ווערט אויפגעטאָן דוקא דורך זכור לעונש⁴⁰, דורך מבטש און מבטל זיין די תנועה פון „מכוין למרוד בו“⁴¹.

און דעמאָלט ווערט נתגלה דער „כוס של חומץ“ ווי אויך „חומץ“ איז אַ זאָך וואָס איז משיב (מגלה) את הנפש, וואָרום דוקא דורך זכירת עמלק ווערט נתגלה אַז אויך דער ענין פון עמלק קומט (דוקא) מצד דעם כח הבלג פון אלקות⁴².

דאָס איז מיוסד ומתאים צום ביאור פון דעם אַלטן רבי'ן אין תניא⁴³, אַז ס'זיינען דאָ „שני מיני נחת רוח“, אַזוי ווי אין מטעמים גשמיים זיינען פאַראַן שני מיני מעדנים: איינער פון מאכלים ערבים ומתוקים און דער צווייטער פון „דברים חריפים או חמוצים“, נאָר זיי זיינען „מתובלים ומתוקנים היטב עד שנעשו מעדנים להשיב את הנפש“; וואָס דאָס איז וואָס עס שטייט⁴⁴, „כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה פי' שישבו מרשעו ויעשה הרע שלו יום ואור

דאָס מצד דעם כח פון אויבערשטן³⁵ וואָס ער איז כל יכול. אָבער דער גילוי פון דעם שרש אלקי פון עמלק³⁶ טוט זיך אויף דורך דעם וואָס מ'איז מבטל ומוחה דעם „מכוין למרוד בו“ פון עמלק – עס ווערט דעמאָלט נתגלה זיין שרש פנימי, אַז אויך אַזאַ מציאות וואָס איז „מכוין למרוד בו“ איז ניט קיין סתירה צו אלקות³⁷.

ויומתק זה – ובהתאם צום כלל³⁸ כל דאסר לן רחמנא שרא לן כוותי' – גע- פינט מען מעין זה להבדיל אין קדושה: קא מיפלג³⁹ במתיבתא דרקיע כו' הקב"ה אומר כו' מתיבתא דרקיע אמרי כו'.

און דאָס האָט משה רבינו געזאָגט „לא דומה כוס של קונדיטון לכוס של חומץ זה כוס וזה כוס כו“: דאָס וואָס עס קען זיין די זכירה פון עמלק צוזאָמען מיט זכירה פון יום השבת איז עס דער- פאַר, וויילע ביידע זיינען אַן ענין פון „כוס“ – אַ כלי קיבול צו נעמען דורכ- דעם דעם גילוי פון קדושה און אלקות, ווייל אויך עמלק האָט אַ שורש אין קדושה כנ"ל, אָבער פונדעסטוועגן איז „לא דומה . . זכור לשמור ולקדש . . וזה זכור לעונש“, ד.ה. דער גילוי אלקות ביי זכירת שבת איז בו בעצמו: „זכור לשמור

40) להעיר מד"ה זכור שם (ושם ספ"ז. רד"ה ראשית גוים שם): „דאיבודו זהו תיקונו“.

41) ראה ד"ה והי' כאשר ירים תר"פ פ"ד דבקליפת עמלק מאחר שאינו לתאוותו כו' ומאיר בו אור השכל הרי מצד זה נבקל יותר לבטלו מהד' אומות – ז' מדות רעות.

42) עפ"ז יומתק ההמשך להתחלת הענין בפדר"א „אחר ארבעים שנה רצה משה להזכיר לישראל . . וזכרים אתם שאמרתם במדבר היש ה' בקרבנו אם אין אלא אמר משה כו' אני אומר להם מעשה עמלק“. שכונתו בזכירת מעשה עמלק הי' להזכירם על אלקות כו'.

43) פכ"ז.

44) משלי טז, ד.

35) להעיר מסנהדרין (סז, ב. חולין ז, ב) אין עוד מלבדו אפילו כשפים (שמכישין כחו שלמעלה). ובני עמלק מכשפין היו (פרש"י בשלח יז, ט בסופו).

36) ולהעיר שאף שראשית גויים עמלק ואחריתו עדי אובד (ולא כשאר אומות), מ"מ מבני בניו של המן (עמלק) למדו תורה ברבים (הובא ונתבאר בד"ה ראשית גוים תר"פ וראה ד"ה זכור תרס"ה פ"ו).

37) ראה ע"ד "לקו"ש ח"ה ע' 66 ואילך והערה שם.

38) חולין קט, ב.

39) ב"מ פו, א. נתבאר בלקו"ת תזריע כב,

ג ואילך.

און לאידדך: אפילו אזא איד וואָס עס דוכט זיך עם אַז ער איז אַראָפּגעפּאַלן אַזוי נידעריק ביז צו בחי' עמלק, טאַר ער זיך ניט מייאש זיין און דאַרף וויסן, אַז וויבאַלד אויך עמלק האָט אַ שרש אין קדושה, קען ער פון אים מאַכן אַ „כּוּס של חומץ" וואָס איז משיב את הנפש – וכיתרון האור מתוך החשך⁴⁸. ובמילא אויך די הוראה אַז אויך ער קען האַלטן ניט בלויז ביי זכירת עמלק (זכור לעונש), נאָר צוזאַמען דערמיט אויך „זכור לשמור ולקדש את יום השבת" – ביי דער דרגא פון קודש לה' – און נאָמכער, ער איז מקדש את יום השבת, מער ווי שבת איז מקדשי וקיימא⁴⁹.

(משיחת ש"פ תצוה, פ' זכור, תשל"ב)

48) ובוה מעלה יתירה וע"ד משיב כוזה (ח"ב סז, ב. סח, א) דרק לאחר שבא יתרו – כומר לע"ז (מכילתא ר"פ יתרו. שמו"ר פ"א, לב) ואמר עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלקים „לבתר יהב אורייתא בשלימו". ולהעיר דמה שמועה שמע ובא – מלחמת עמלק (מכילתא ופרש"י ר"פ יתרו. זבחים קטז, א). וראה אוה"ת פרשתנו ע' תתריח. 49) ראה ברכות מט, א. ביצה יז, א. נתבאר בתו"א סט, ג ואילך. אוה"ת בהר ע' תריא ואילך. ד"ה את שבתותי היש"ת.

למעלה", ד.ה. אויך דער „פעל" פון רשע, וואָס אויך דאָס איז „פעל ה'", איז בכדי „שישוב מרשעו ויעשה הרע שלו יום ואור".

ו. און פון דעם קומט אַרויס אַ הוראה צו יעדן אידן בעבודה, און אין ביידע קצוות:

בשעת אַ איד שטייט אין אַ הויכער מדריגה, אין אַ דרגא פון יום השבת⁴⁵, וואָס איז קודש לה', קען ער טראַכטן אַז ער דאַרף ניט האָבן קיין שום זהירות, וויבאַלד ער איז בבחי' קודש און ער האָט ניט צו טאָן מיט עובדין דחול⁴⁶ – אויף דעם קומט די הוראה, אַז צוזאַמען מיט שבת דאַרף זיין זכירת עמלק. וואָרום וויבאַלד אַז עמלק האָט אַ שרש בקדושה, איז אפילו ווען מ'שטייט אין אַ העכערן מעמד ומצב, דאַרף מען האָבן אַ זהירות יתירה, אַז עס זאָל ניט פּועל'ן אויף אים קליפּת עמלק – אַ תנועה (בדקות עכ"פ, מחוי במחוג⁴⁷ כו') פון מרידה בהקב"ה.

45) ולהעיר דת"ח נקרא שבת (זח"ג כט, א).
46) ויתרה מזה – הם אטורין בשבת (ראה שו"ע אדה"ז ר"ס שח. שם שש"ו ס"ח. סשכ"ד ס"ב).
47) ראה חגיגה ה, ב.

